

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Ecclesia, Qvæ Est in Purgatorio

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

II. In Purgatorio non posse animas mereri vel peccare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53890](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53890)

cibos pauperum omnes facultates meas, caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest. Qualem autem, quaeso, caritatem habet, qui Deum offendere non timet, aut postquam eum offendit, non quaerit reconciliationem?

AT, inquiunt, in die iudicij examen fieri videmus solum de eleemosyna, Matth. 25. qui enim fecerunt eleemosynam, mittuntur in regnum, qui non fecerunt, mittuntur in Gehennam.

RESPONDEO, Dominum minora posuisse, ut inde colligeremus maiora; qui enim minatur Gehennam iis, qui non dederunt sua, multo magis puniet eos, qui rapuerunt aliena; & qui promisit regnum iis, qui fecerunt eleemosynam ex pecuniis suis, multo magis coronabit eos, qui vitam pro fide ponunt. Vide, si placet, plura in disputatione nostra de eleemosyna.

His ergo erroribus confutatis, manet ultima sententia vera, & Catholica: Purgatorium pro iis tantum esse, qui cum venialibus culpis moriuntur, de quibus agitur 1. ad Corinth. cap. 3. Illi enim sunt, qui aedificant super fundamentum ligna & stipulas, & salvi erunt quasi per ignem. Et rursus pro illis, qui decedunt cum reatu poenae, culpis iam remissis, de quibus agitur Luc. 12. *Non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem.* & aliis locis supra citatis.

CAPVT II.

In Purgatorio non posse animas mereri vel peccare.

SEVITUR altera quaestio: *An in Purgatorio sit locus merito, & peccatis.* LUTHERVS enim quando Purgatorium confitebatur, ita confitebatur, ut illud partim cum huius vitae statu, partim cum inferno confunderet. Dicebat animas Purgatorij posse mereri, quod est vitae huius, & rursus eas peccare continuo, ac desperare salutem, quae sunt propria damnatorum. Radix horum fuit, quia existimavit eas animas ad Purgatorium mitti, quae non sunt perfectae in caritate; quae enim nullam habent caritatem mittuntur in Gehennam, quae habent perfectam ascen-

ascendunt in cœlum. Quia verò imperfecta caritas debet au-
geri, & non potest augeri sine nouis meritis, ideo merendi
statum posuit in Purgatorio; rursus quia perfecta caritas fo-
rās mittit timorem, & proinde imperfecta habet admixtum
timorem, seruilem scilicet, & hunc timorem Lutherus pecca-
tum esse existimat, inde deduxit animas peccare continuo
quia continuo timent, horrent, ac refugiunt pœnas, quærunt
quæ sua sunt, &c. Vide librum Lutheri de Purgatorio, quem
Ioannes Eckius refellit.

Et quidem hanc Lutheri sententiam manifestè hæreticam
esse, probatur testimoniis Scripturarum & Patrum. PRIMVS
locus, Eccles. 9. *Mortui nihil nouerunt amplius, nec habent & l-
tra mercedem.* HIERONYMVS in hunc locū: *Donec uiuunt,*
inquit, *homines, possunt fieri iusti, post mortem uerò nulla da-
tur boni operis occasio.* Et infra: *Viuentes metu mortis possunt
bona opera perpetrare, mortui uerò nihil & alent ad id adice-
re, quod semel secum tulere de uita.* Et infra: *Nec iustè quippe
possunt agere, nec peccare, nec uirtutes adicere, nec uitia.*

SECUNDVS ibidem, ait Scriptura: *Quodcunque potest a-
gere manus tua, instanter operare, quia nec opus, nec ratio, nec
sapientia, nec scientia est apud inferos, quò tu properas.* Non
possumus dicere in alia uita nihil agi, aut sciri, cum Luc. 16. de
Epulone legamus, eum & uidisse Lazarum in sinu Abrahamæ, &
primùm pro se, deinde pro fratribus opem Abrahamæ implora-
uisse; quare loquitur de opere meritorio, ut exponit Hiero-
nymus. Neque loquitur de inferno inferiore, sed de inferno
in genere, ut complectitur omnia loca, ad quæ descendebant
omnes homines ante Christi resurrectionem, ut idem Hie-
ronymus exponit.

TERTIVS locus est, Eccles. 11. *Si ceciderit lignum siue ad
austrum, siue ad aquilonem, & bicunq; ceciderit, ibi erit.* Hie-
ronymus in hunc locum, & Bernardus serm. 49. ex paruis, ex-
ponunt de immutabilitate animæ post hanc uitam, quæ non
potest de bona fieri mala, nec bona de mala.

SYRAC. QUARTVS est, Eccles. 14. *Ante obitum tuum operare iu-
sticiam, quia non est apud inferos inuenire cibum.*

QUINTVS est, Eccles. 18. *Ne uetereris & que ad mortem iu-
stificare.* Quare usque ad mortem, nisi quia post mortem non
erit amplius tempus?

GGGgg 3

SEXTVS,

S E X T V S, Ioan. 9. *Venit nox, in qua nemo potest operari.* Origenes in Psal. 36. Chrysoftomus, Augustinus, Euthymius, & Theophylactus in hunc locum, Hieronymus in cap. 9. Ecclef. & Gregorius lib. 4. Dialog. cap. 39. exponunt summo consensu per noctem, tempus alterius vitæ, per operari, facere opera meritoria, significari.

S E P T I M V S est, 2. Corinth. 5. *Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, & referat unusquisque propria corporis, sicut gessit, siue bonum, siue malum.* Quem locum exponens Augustinus in libro de prædestin. Sanctorum, cap. 12. monet propria corporis non vocari opera corporalia, quasi spiritualia iudicanda non sint, sed vocari omnia opera, quæ fiunt dum sumus in corpore, quia post hanc vitam non superest tempus operandi, sed præmium, an pœnas recipiendi.

O C T A V V S est, Gal. 6. *Qua seminauerit homo, hæc & metet.* Et infra: *Bonum autem facientes non deficiamus, tempore enim suo metemus non deficientes; ergo dum tempus habemus, operemur bonum.* Hieronymus in hunc locum docet, tempus sementis non extendi ultra hanc vitam, serere autem esse benè operari.

N O N V S est, Luc. 16. *Redde rationem villicationis tuæ, iam enim non poteris amplius villicare, &c.* Exponunt Ambrosius & Theophylactus in hunc locum, Hieronymus quæst. 6. ad Galatiam, Augustinus lib. 21. de ciuitate Dei, cap. 27. & alij omnes per depositionem à villicatione, mortem, per non posse amplius villicare, non posse amplius mereri & lucrari.

D E C I M V S est, Apocal. 10. Angelus habens vnum pedem super mare, & alterum super terram, iurat per viuentem in secula seculorum, quia tempus non erit amplius, nimirum benè operandi. Denique Scripturæ hoc passim testantur, & nec vlla syllaba inuenietur pro Lutheri errore.

Probatu**R S E C V N D O** ex Patribus. **C Y P R I A N V S** serm. 4. qui est de mortalitate, ad hoc plurimum prodesse mortem dicit, vt eripiamur à periculis peccandi. Dum enim sumus in hac vita, in stadio pugnamus, pugnae finè obitus affert. quem locum Cypriani adducens **A V G V S T I N V S** libro de prædest. Sanctorum, cap. 14. inquit: *His, atque huiusmodi Doctor ille sententiis in Catholica fidei luce clarissima satis aperteque, testatur*

testatur & sique ad huius corporis depositionem peccandi pericula, tentationesque metuendas, deinceps nulla talia ququam esse passurum, quod etsi non testaretur, quando de hac re Christianus qualiscunque dubitaret?

NOTA, Lutherum non posse vocari Christianum qualemcunque, ex sententia Augustini, sed planè Ethnicum, cum de re dubitet, de qua dicit Augustinus, nullum Christianum dubitare posse. Idem Augustinus in Enchirid. cap. 110. Quocirca, inquit, hic omne meritum comparatur, quo possit post hanc vitam releuari quispiam vel grauari: nemo autem se speret, quod hic neglexerit, cum obierit apud Deum promereri.

Lutherus Ethnicus

CHRYSOSTOMVS hom. 2. de Lazaro multa dicit in hanc sententiam, & hom. 37. in Matth. Præsens, inquit, hac vita tam rectè, quàm contra tibi viuendi tribuit potestatem; postquam verò diem tuum obieris, iudicium & pœna consequetur. HIERONYMVS in cap. 9. Eccles. Mortui, inquit, nec iuste possunt agere, nec peccare. DAMASCENVS lib. 2. de fide Orthodoxa, cap. 4. Quod est Angelis casus, idem hominibus mors.

TERTIO probatur ratione: Nam Lutheri sententia secum ipsa pugnat; dicit enim Lutherus animas illas debere, & posse mereri, quia imperfectæ sunt in caritate, vt nimirum per noua merita augeatur, & perficiatur caritas. Ipse idem dicit, animas illas, quia imperfectæ sunt, timere pœnas, & timendo peccare, & quia semper timent dum imperfectæ sunt, proinde etiam semper peccare dum imperfectæ sunt.

At ista pugnant inter se; nam qui peccat, præsertim mortaliter, non potest mereri dum peccat: Animæ autem illæ semper peccant, dum sunt in Purgatorio, quia semper sunt imperfectæ; ergo nunquam mereri possunt, dum sunt in Purgatorio. Præterea secundò, quia sequitur impossibile esse liberari animas de Purgatorio; nam semper peccabunt, dum timebunt; semper timebunt, dum erunt imperfectæ; semper erunt imperfectæ, donec accesserit noua caritas: noua caritas non potest accedere nisi per merita, non possunt illi mereri, dum peccant, igitur nunquam liberabuntur.

